

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 253. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726067794128/facsimile.pdf> (tilgået 23. maj 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Udgaver og tekstforhold

af Anni Broue

Drøm og Virkelighed

blev trykt første gang i 1. bind af *Noveller, gamle og nye*, af Forfatteren til »En Hverdags-Historie«. Udgivne af Johan Ludvig Heiberg, 1833. Bindet indeholder: En Hverdags-Historie, *Drøm og Virkelighed*, Den magiske Nøgle, Kong Hjort; se s. 8.

Pseudonymet blev brugt af fru Gyllembourg, efter at hun i sønnen J.L. Heibergs tidsskrift *Kjøbenhavns flyvende Post* 1828 havde udgivet En Hverdags-Historie (fot. optryk II 1981 s. 285-315); tidligere havde hun kaldt sig En Unævnt, eller Jota. Også de to sidstnævnte noveller havde været trykt i »Flyveposten«, der imidlertid ikke udkom 1831-33.

Novellebindet udkom igen allerede 1835. Teksten er ordret den samme, men der er en del moderniseringer i stavemåder. *Du og Eder* (med bøjningsformer) skrives *du* og *eder*, *-ee-* ændres til *-e-* (*leed, fleste*), udlyds-*e*, stryges (*Frue W., Spidse*), *e > æ* (*Fortred, forskjertset*), og *Comp-toir, Sophu, Kareth, Udghv, forliebt, tid* staves *Contor, Sofaen, Karret, Udgift, forhbt, tit*. Til gengæld iagttages en også i andre forfatterskaber noteret ændring fra det nutidige *det, dette, meere, alting, alle* til *Det . . ., Alle*.

Novellen optryktes i forfatterens levetid i 1. bind af *Skrifter* 1849 (pseudonym og udgiver som 1833). Rettelserne fra 2. udg. følges og udbygges med ændringerne *Spoer, Altar > Spor, Alter*.

1. og 2. udgave sætter konsekvent komma foran og og *eller*, både når der følger en hel sætning efter, og når der kun følger en udvidet infinitiv. Disse kommaer udelades i *Skrifter*. Til gengæld øges fra 1. til 2. og atter til 3. udg. antallet af grammatiske kommaer, fx. foran udsagns- og relativbudsætninger.

Liniebrud er sjældent, til gengæld lettes satsbilledet af tankestreger, ikke mindst mellem replikker; disse er i øvrigt, som det ses, forsynet med anførelses tegn. Denne praksis gælder alle tre udgaver og Th. Gyllembourgs fleste værker. Kun de seneste brydes mere op, men selv ikke i *To Tidsaldre* er replikkerne konsekvent adskilt med nye linier.